



## **Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica**

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

**Leuren, Peter**

**Coloniæ Agrippinæ, 1704**

47. An & qualiter jusp. acquiri possit per præscriptionem.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

*Questio. 46. Num simile privilegium concedere possit Episcopus?*

**R**espondeo: patronatus tam ex privilegio taliter, quam ex dicta causa operosa augmenti dotis concedi nequit per Episcopum, aliò sive praelatos Papà inferiores, juxta c. 2. de reb. Eccl. non alienand. Corrad. l. 4. c. 5. n. 24. Lott. loc. cit. n. 18. q. ult. Pirh. n. 12. Castrop. cit. n. 10. citans Barbof. ubi supr. alleg. 70. n. 25. & Abb. volum. 2. conf. 106. n. 4. Garc. cit. 6. n. 128. citans Lamb. item declar. S. Congreg. concil. de 2. April. 1573. super c. 9. sess. 25. quæ sic habet: *Jus patr. ex privilegio Episcopi concessum, in cujus pacifica possessione existerint prateni patroni per annos 140. non prodest; cum enim constat de titulo ex privilegio invalido, centenaria possessio prodesse non potest ob malam fidem &c.* Nequit enim Episcopus gravare beneficia & servituti patronatus subijcere. Castrop. quod efficacius procedit spectato jure novo. Trid. l. c. Unde licet permissum sit Episcopo, beneficium liberum unire beneficio juris patr. in casu permissa sibi unionis in genere; hoc tamen rahi non potest in consequentiam facultatis concedendi patronatum in beneficio libero; quia hoc est reducere beneficium liberum in servitutum; illud verò est extinguere essentiam beneficii, constituendo illud tanquam prædium alterius beneficii, cui unitur. Lott. l. c. n. 18. juxta decis. Rot. 222. n. 2. p. 2. recent. vide eundem de hoc l. 1. q. 28. n. 268.

*Questio. 47. An, & qualiter jus patr. acquiri possit per prescriptionem?*

**R**espondeo primò: si sermo sit de Ecclesia collegiata & cathedrali (idem est de Ecclesia regulari conventuali) spectato jure communi, jus patr. à laico, etiam si is eam fundarit, præscribi nequit quò ad præsentationem Rectoris seu Prælati illius; quia hic jure communi non nisi per electionem constituendus est; Castrop. cit. p. 2. n. 12. citans Azor. p. 2. c. 19. q. 11. Barb. p. 3. de potest. Ep. alleg. 70. n. 19. Jo. And. in c. querelam de elect. in 6. Covar. &c. Quòd si autem juri isti communi, quo rector talis Ecclesiæ non nisi per electionem constituendus est, derogatum sit, sicut ei derogatum testatur Castrop. in Hispania, Gallia, Belgio, fundans Ecclesiam collegiatam obtinebit jus præsentandi in ea Rectorem. Castrop. ibid. & quò ad præsentem quæstionem pari forte venit cum aliis Ecclesiis. Unde

2. Respondeo secundò. Si sermo est de Ecclesiis aliis, vel etiam de dictis collegiatis, in quibus derogatum electioni aliò sive beneficii, etiam dum constat dictas Ecclesias & beneficia subjecta non fuisse, sed nata in statu libertatis, præscribi potest à laico jus patr. Laym. ad c. querelam de Elect. n. 4. Castrop. loc. cit. n. 11. & A. A. ab eo paulò ante cit. Lott. l. 2. q. 7. n. 29. & seq. citans Federic. de fenis conf. 234. n. 1. Paul. de Citadin. tr. de jure patr. p. 3. caus. 5.

3. Ad hanc autem prescriptionem requiruntur 40. anni cum titulo, vel immemorialis sine titulo. Castrop. nu. 12. citans Covar. hæc enim præscriptio nequit esse sine titulo aliquo vero vel ficto; aliàs possidens malà fide possideret, ad eoque nunquam præscriberet; sed hic titulus si verus est, debet esse ex fundatione, vel dotatione, vel ex privilegio; præsumi autem & prætendi nequit ex fundatione, adeoque nec prætendi acquisitio juris patr. ex jure communi, dum supponitur seu constat, Ecclesiam fuisse liberam (prescriptionis enim vis consistit in præsumptione, qua quantum

cunque sit à lege approbata, cedit continud veritati, ubi ea apparet. Lott. loc. cit. n. 32. Unde evadit ridiculum, & manifestam importat implicantiam, asserere beneficium ab immemoriali esse patronatum, & constituere initium illius in libertate, seu constare de ejus libertate, non secus ac eandem mulierem admittere eodem tempore & viduam & nuptam. Lott. à n. 31. ad 38.) ergo debet esse & prætendi titulus ex privilegio. Jam autem etsi hoc privilegium ex sola quasi possessione præscribentis præsumi non possit; cum potius præsumi debeat beneficium liberum c. omnes Basilica. 16. q. 7. c. venerabilis de except. Possessio tamen immemorialis etiam hunc titulum privilegii facit præsumere, sive nil vetat, quòd minùs allegari tunc possit privilegium apostolicum. Lott. n. 34. juxta c. 1. de præscrip. in 6. & loco probati tituli habetur juxta c. super quibusdam de verbor. signif. & l. hoc jure. ff. de aqua quotidiana & est. Unde & ipsa immemorialis æquiparatur quadragenariæ cum titulo. Lott. ibid. ex Gomar.

4. Dum verò non constaret de initio beneficii, num illud in statu potius libertatis, quam servitutis fuisset erectum, jam etiam vi immemorialis prætendi & allegari posset titulus ex fundatione, dotatione &c; adeoque acquisitio patronatus esse ex jure communi, seu probari posset patronatus ex prescriptione, relatà etiam ejus vi ad causam fundationis vel dotationis. Lott. n. 42. ex Puteo. l. 1. decis. 106. n. 4. Porrò non intelligitur jus patr. acquisitum vi prescriptionis; sed quia ex tali tempore immemoriali præsumitur titulus (juxta quòd dictum aliàs de jure decimandi,) & hoc est, quòd dicta immemorialitas vel centenaria habeat vim tituli, seu inducat titulum. Lott. n. 56. & seq. Dum autem dicitur: immemorialis aut centenaria; non ponuntur ut diversà; quia dum non constat de initio contrario, centenaria ipsa concludit ad immemorialem. Lott. n. 59. qui etiam n. 62. existimat, respectu adeò diuturna, nimirum centenaria prescriptionis 9. aut etiam 10. vel 11. menses videri dies paucissimos; quorum proinde defectus æstimandus non sit, quemadmodum aliàs in prescriptione breviorè 30. aut 40. annorum, utpote odiosa, requiritur etiam novissimus dies, ita ut si hic deficiat, præscriptio sit imperfecta, & non præscribatur. citat. Paril. conf. 32. n. 6. vol. 3. &c.

5. Respondeo tertio: si sermo est de Ecclesia subjecta servituti patronatus, jus patr. præscribi potest à laicis; quia jam non contra Ecclesiam; sed adversus alium laicum præscribitur. Azor. loc. cit. q. 11. Covar. reg. possessor mala fidei p. 2. ff. 10. n. 8. quos citat & sequitur Castrop. n. 12. dicens esse communem. Ad hanc prescriptionem Azor loc. cit. & Covar. loc. cit. citans pro hoc Corneum, Decium, Alexan. Lamb. Bald. &c. quadragenariam quasi possessionem requirunt, absque titulo tamen; eò quòd mutatio patronatus ex prima in aliam personam Ecclesiæ potest præjudicare; cum cadere posset in personam suspectam & Ecclesiæ minùs gratam: sufficere verò decennalem, aut inter absentes vicennalem, tenent Roch. v. ipse q. 30. n. 86. Jo. And. in c. unicum. h. r. in 6. Goffred. q. 18. quos refert, & sequitur Castrop; eò quòd dicta mutatio dici non possit esse contra Ecclesiam; cum æquè pro, quàm contra Ecclesiam succedere possit, adeoque sufficere ad hanc prescriptionem tempus, quòd ad alias prescriptiones contra laicos sufficit. Verùm hæc, ut idem Castrop. jungit n. 13. spectato jure antiquo; cum attento Trid. sess. 14. c. 12. & sess. 25. c. 9. absolute omnes patronatus;

tus acquisiti aliter, quàm ex fundatione (cujus nomine etiam venit constructio. Gonz. gl. 18. n. 52.) vel dotatione Ecclesie, vel ex præscriptione immemoriali, seu quoties præscriptio non est talis, ut titulus verus fundationis allegari valeat, sublatis sint Card. de Luca in sum. de jurepatr. n. 9. Gonz. loc. cit. n. 57. Lott. cit. q. 7. n. 30.

### PARAGRAPHVS III.

#### De iurispatr. jam constituti in alios translatione.

*Questio 48. Quot modis juspatr. ab uno in alium transferri possit.*

**R**espondeo quatuor: nimirum successione, sive jure hæreditario, vel ex testamento, donatione, permutatione, venditione, Gl in c. pie mentis. 16. q. 7. Castrop. cit. tr. 13. d. 2. p. 4. n. 1. Barb. de pot. Ep. alleg. 71. n. 1. Azor. p. 2. l. 6. c. 20. q. 4. Pirh. n. 44. ad h. t. Corrad. pr. benef. l. 4. c. 5. n. 1.

*Questio 49. Iuspatr. hæreditarium ad quos hæredes, & qualiter transeat?*

**1.** **R**espondeo ad primum: dum fundator sibi simpliciter reservavit juspatr. censetur id reservasse pro suis hæredibus: si reservavit illud simpliciter alteri, censetur reservatum pro hujus hæredibus, ita ut in hoc secundo casu non redeat juspatr. ad hæredes fundatoris. Lott. lib. 2. q. 11. n. 22.

**2.** Respondeo secundò: transit juspatr. sic reservatum simpliciter hæredibus ad quoscunque hæredes, sive hi sint ex testamento, sive ab intestato: sive sint consanguinei, sive extranei; quia transit cum hæreditate, juxta c. cum saculum. h. t. Castrop. loc. cit. n. 2. citans Franc. Leon. in thes. fori Eccl. p. 2. c. 6. n. 25. Barb. ubi ante n. 3. Azor. Riccium &c. sive sint masculi, sive sint femina. Castrop. ibid. Garc. p. 5. c. 9. n. 142. Lott. n. 25. Azor. loc. cit. ita ut si femina succedat in majoratu, succedat etiam in jure patronatus majoratu annexo. Molin. to. 3. de just. d. 627. n. 13. & alter Molin. de primogenit. l. 3. c. 6. n. 41. Garc. n. 145. apud Castrop. loc. cit. quapropter, cum sequatur semper hæreditatem, transeatque cum illa, per ingressum hæredis quæritur monasterio. Lott. n. 26. citans Lamb. l. 1. p. 2. q. 2. art. 25. Et filius renuntians hæreditati illud non acquirit. Castrop. n. 3. Barb. ubi ante n. 4. Idem est de filia solâ dote contenta. Pirh. n. 44. Et si pater instituat filium in certa re, extraneum verò hæredem universalem scripsit, juspatr. non ad filium, sed ad illum extraneum transibit; quia transit cum universitate bonorum, quam hæreditas continet; & institutus in certa re habetur loco legatarii. Pirh. ibid. Azor. cit. c. 20. q. 9. Secus tamen esset, si institutus esset in certa re, quæ continet universitatem v. g. in villa, castro &c. cui juspatr. annexum; hoc enim cum illa re transit quoque ad institutum, Pirh. ibidem. citans Canif. inc. 1. h. t. n. 5.

**3.** Respondeo tertio: casu quo multi sint hæredes, omnibus competit æqualiter, licet sint inæqualiter, hoc est, in portione inæquali hæredes; cum jura incorporalia sint indivisibilia, possentque proinde æqualiter præsentare. Debetur item omnibus locus honorificentior, omnibus in egestate consti-

tutis alimentum, cum hac tamen differentia, ut alimenta & locus honorificus debeatur cuilibet in solidum, ac si cum alio in patronatu non communicaret; præsentare autem non sic competit cuilibet, sed simul cum aliis; cum jus nominandi in omnibus patronis sit indivisibile. Castrop. ibid. ex Azor. loc. cit. q. 9. Pirh. n. 45. cæterum ut facilius provideretur Ecclesiis, & discordiæ evitentur, quæ facile oriri possunt, dum unus patronorum hunc, alius alium vult præsentare, permixtum est in clem. plures, h. t. ut patroni juspatr. dividant inter se ratione temporis, sive liberè (hoc est sine superioris auctoritate, ut Gl in c. clem. v. liberè) conveniant de rectore alternis vicibus se præsentando: ita ut unus præsentet primâ vice, quâ Ecclesia vacat, alter secundâ, tertius tertîâ vice &c. vel dividendo annos aut menses, vel ut dictam divisionem influant ratione locorum seu Ecclesiarum, dum juspatr. extendit se ad plures Ecclesias vel beneficia; & ita conveniant inter se, ut primus eorum in hac, alter in alia Ecclesiâ præsentet. Pirh. n. 46.

**4.** Respondeo quartò: in hoc jure præsentandi hæredes non succedunt in capita, sed in stirpes. clem. plures, h. t. Lott. loc. cit. n. 126. Pirh. n. 47. Castrop. & Azor. il. cit. Barbof. alleg. 72. n. 70. Tiraq. de jure primog. q. 36. n. 3. Gratian. discip. for. c. 521. Ita ut si fundator, v. g. relinquit 3. filios, Petrum, Joannem, & Jacobum, inter quos hæreditas dividatur; hi 3. filii simul habent jus præsentandi, non quilibet seorsim ab aliis, ita ut ex tribus eorum nominationibus seu suffragiis una confurgat valida nominatio seu præsentatio. Hi filii habent deum plures inæqualiter filios, Petrus unum, Joannes duos, Jacobus tres, hi tres filii Jacobi habent unum tantum suffragium, quod non excedat suffragium & nominationem factam à duobus filiis Joannis, vel ab uno filio Petri; quia hi filii omnes nominant, non ut suas, sed ut personas parentum repræsentant. Castrop. loc. cit.

**6.** Respondeo quintò: dum hæc ratione cum universitate bonorum successione nimirum hæreditatis transferatur juspatr. opus non est consensu Episcopi ad hanc translationem, Corrad. pr. benef. l. 4. c. 5. n. 1. citans Barb. de potest. Ep. alleg. 71. n. 2. Vivian. de jurepatr. l. 4. c. 1. n. 2. Mantica. decis. 140. n. 2.

**6.** Porro Castrop. loc. cit. num. 6. incidenter hanc movet quæstionem: quòd si Titius relinquit tres hæredes, unum eorum gravet (calu quo gravare potest) ut ex quota seu parte hæreditatis sibi relicta ædificet Ecclesiam, isque id faciat ex consensu Episcopi, num juspatr. in eo casu quæratæ soli ædificatori, an verò & ceteris hæredibus simul. Respondetque, sibi videri, quæri illud soli ædificatori; quòd is ex bonis sibi per hæreditatis divisionem jam propriis privativè, etsi sub isto gravamine ædificandi Ecclesiam, & non ipse Titius parens, ut censet, & propterea contrarium tuetur Covar. l. 2. var. resol. c. 18. in fine. Adeoque alii cohæredes illius cum eo in patronatu participare nequeunt. Aliud foret, si Titius ex suis bonis segregaret quantitatem sufficientem Ecclesie construendæ, & alicui suorum hæredum ædificationem committeret; tunc enim omnes Titii hæredes patronatum consequerentur; quia jam nomine Titii Ecclesia ædificatur, & ex illius bonis formaliter.

\* \* \* \*

\* \*

\*

Qua-